

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 14/2007 vp

Hallituksen esitys Suomen ja Italian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 27 päivänä marraskuuta 2007 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Suomen ja Italian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 154/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- ulkoasiainneuvos Timo Repo, ulkoasiainministeriö.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- puolustusministeriö
- liikenne- ja viestintäministeriö
- valtiovarainministeriö
- kaupp- ja teollisuusministeriö
- suojelupoliisi
- tietosuojavaltuutetun toimisto
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Italian välisen sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän tiedon välittäminen ja suojaaminen Suomen ja Italian välillä ulko-, puolustus-, turvallisuus-, poliisi- tai teollisuusasioissa. Kysymys on arkaluonteisista tietoaineistoista, jotka lähetävässä sopimusvaltiossa on erikseen

luokiteltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäviksi.

Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin asiakirjoihin sisältyy myös sellaisia salassapidettäviä tietoja, joiden luvaton paljastaminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa tärkeille yleisille eduille. Perinteisesti kansainvälinen tietoturvallisuusyhteistyö käsittää diplomaattiseen toimintaan samoin kuin puolustus- ja poliisihallintojen väliseen yhteistyöhön liittyvän ei-julkisen tiedonvaihdon suojaamisen. Kansainvälisillä tietoturvallisuusvelvoitteilla on kuitenkin kasvava merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta. Yhä useammat yritystason hankkeet edellyttävät turvallisuussuojatun tiedon hyödyntämistä.

Pyrkimyksistä huolimatta ei ole voitu toteuttaa monenkeskistä tietoturvallisuusalan yleissopimusta, minkä vuoksi on etsitty kahdenkeskisiä sopimusratkaisuja. Suomen ja Italian välisen sopimuksen tarkoituksena on suojata turvallisuusluokiteltua tietoa, jonka toinen sopimuspuoli on toimittanut toiselle sopimuspuolelle kansainvälisissä asioissa, puolustus-, turvallisuus- tai poliisiasioissa taikka muissa kansallista etua koskevissa asioissa tai teollisuusasioissa. Kysymys on tietoaaineistosta, joka on lähettävässä sopimusvaltiossa erikseen luokiteltu korkean tietoturvallisuustason toteuttamista edellyttäväksi tiedoksi.

Käsiteltävänä olevan sopimuksen hyväksyminen on tärkeää muun muassa sen vuoksi, että se antaa suomalaiselle yritystoiminnalle mahdollisuuden saada sellaisia tilauksia tai osallistua sellaisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyttää pääsyä Italian turvallisuusluokiteltuihin tietoihin. Sopimus parantaa suomalaisten yritysten kilpailuasemaa.

Saadun selvityksen mukaan Suomen ja Italian välisen sopimuksen määräykset vastaavat kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista

annetun lain (588/2004) säännöksiä. Kyseinen laki on säädetty osana Suomen ja Saksan välisen tietoturvallisuussopimuksen sekä Suomen ja Euroopan avaruusjärjestön (ESA) välisen tietoturvallisuussopimuksen voimaan saattamista. Lakiin sisältyy erityissäännös, jonka mukaan toisen sopimuspuolen salassapidettävät ja turvallisuusluokitellut asiakirjat ja niihin sisältyvät tiedot ovat myös Suomessa salassapidettävät. Salassapitovelvoite on siten kattavampi kuin yleisessä julkisuuslaissa (621/1999). Sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskeva lakiehdotus ei kuitenkaan asiallisesti vaikuta kansalaisten tiedonsaantia vähentävästi suhteessa siihen, miten tiedonsaanti on yleisen lainsäädännön mukaan järjestetty.

Käsiteltävänä olevan sopimuksen mukaan vastaanottavan sopimuspuolen on pääsäännön mukaan pidettävä turvallisuusluokiteltu tieto salassa. Sopimuksen sisältämät tietoturvallisuusvelvoitteet vaikuttavat ensisijaisesti siihen, miten viranomaisten ja velvoitteen piiriin kuuluvien yksityisten tahojen on käsiteltävä asiakirjoja, sekä siihen, miten toimitila- ja henkilöturvalisuudesta on huolehdittava.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Roomassa 12 päivänä kesäkuuta 2007 Suomen tasavallan ja Italian tasavallan välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Tapani Tölli /kesk	Timo Korhonen /kesk
vpj.	Tapani Mäkinen /kok	Valto Koski /sd
jäs.	Thomas Blomqvist /r	Outi Mäkelä /kok
	Maarit Feldt-Ranta /sd	Petri Pihlajaniemi /kok
	Juha Hakola /kok (osittain)	Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
	Rakel Hiltunen /sd	Lenita Toivakka /kok
	Heli Järvinen /vihr	Unto Valpas /vas
	Oiva Kaltiokumpu /kesk	Tuula Väättäinen /sd
	Elsi Katainen /kesk	vjäs. Veijo Puhjo /vas (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.